

Zib-transitie | zibs, openEHR en FHIR

CONGRES
ARCHITECTUUR IN DE ZORG

Dave van Dijk, programmamanager

| 06-06-2024 |

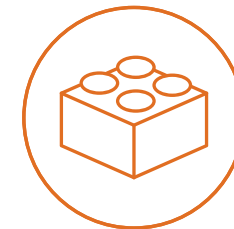
Ga naar: www.menti.com

Code: **4288 2181**

Nictiz **Betere gezondheid
door betere informatie**

Zib-transitie | hergebruik van zorginformatie

Introductie
zib-transitie

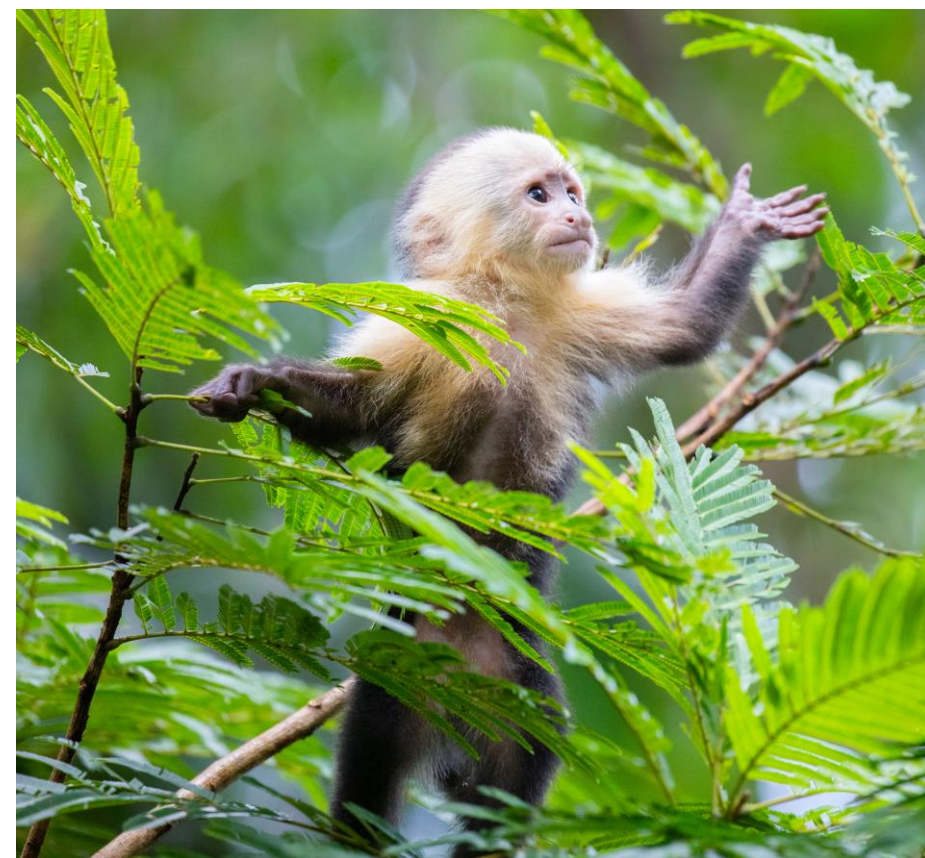
Doel, scope en
resultaat

Architectuurvisie
en positionering
zibs

Q&A

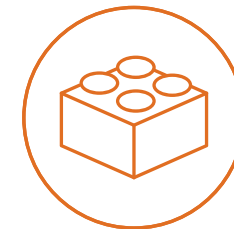

Introductie

Mentimeter

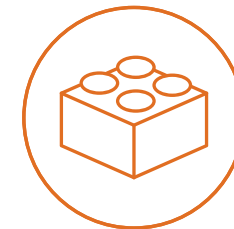
Ga naar: www.menti.com

Code: 4288 2181

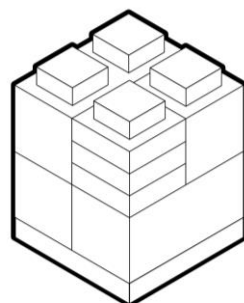

Hoe zat het ook alweer?

Informatieberaad, 2018

Zibs vormen de basis voor
Eenheid van Taal en Techniek
met hergebruik van
zorginformatie als doel

Melius Health, Aug 2022

Knelpunten analyse hergebruik
van zorginformatie: meer dan
50 knelpunten over 6 thema's:
gebrek aan zib-compliance

Nictiz, April 2022

Visie op zibs: Bruikbaarheid;
Verwerkbaarheid;
Herbruikbaarheid; Eénduidige
implementatie; Zuiver gebruik;
Transitieproces

Visie op zibs

Een fundament voor zibs als vertrekpunt voor de
ontwikkeling van een gezamenlijke zib-strategie.

April 2022

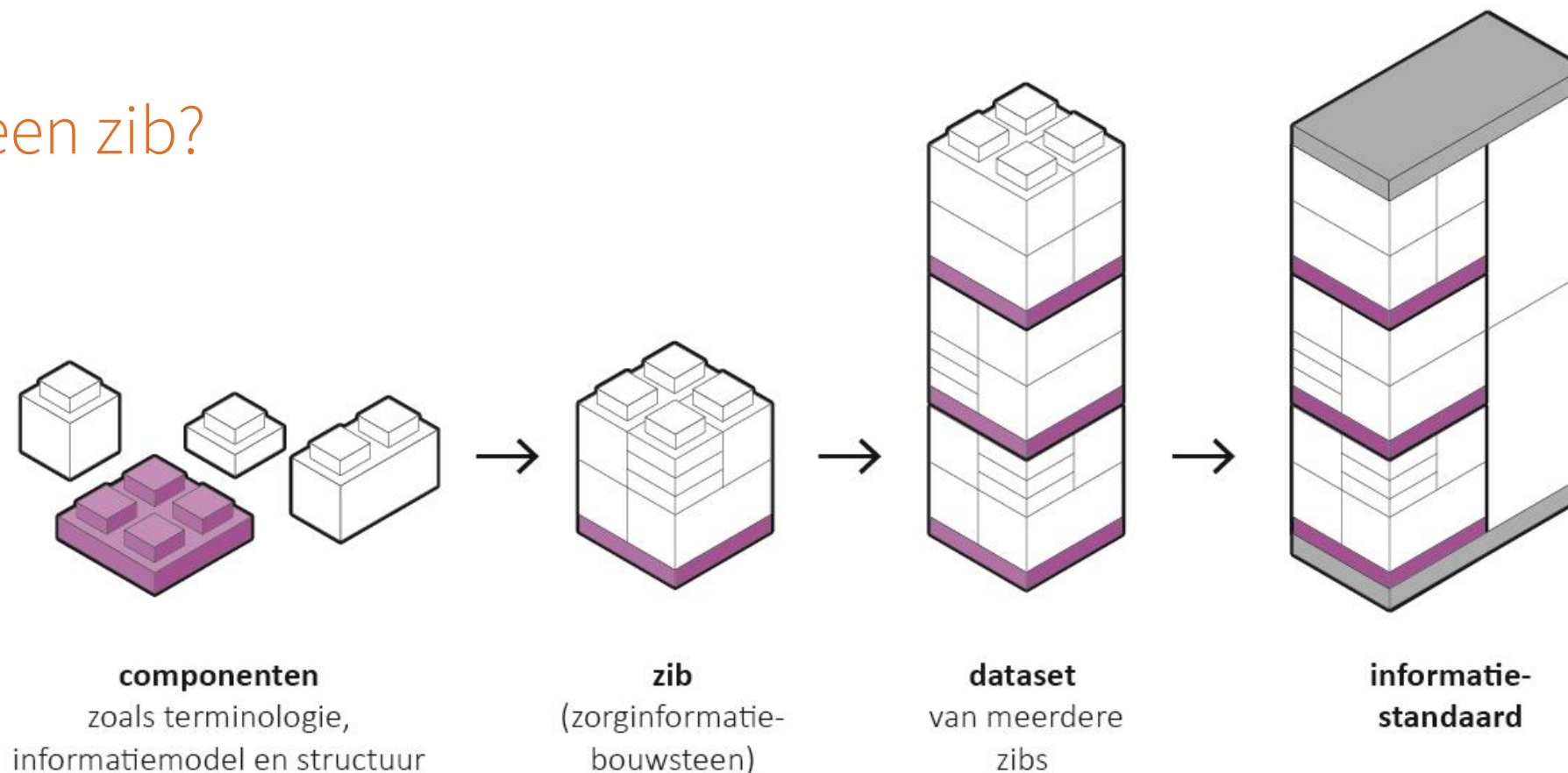

VWS, 2023

Vraag aan Nictiz om zib-transitie
vorm te geven

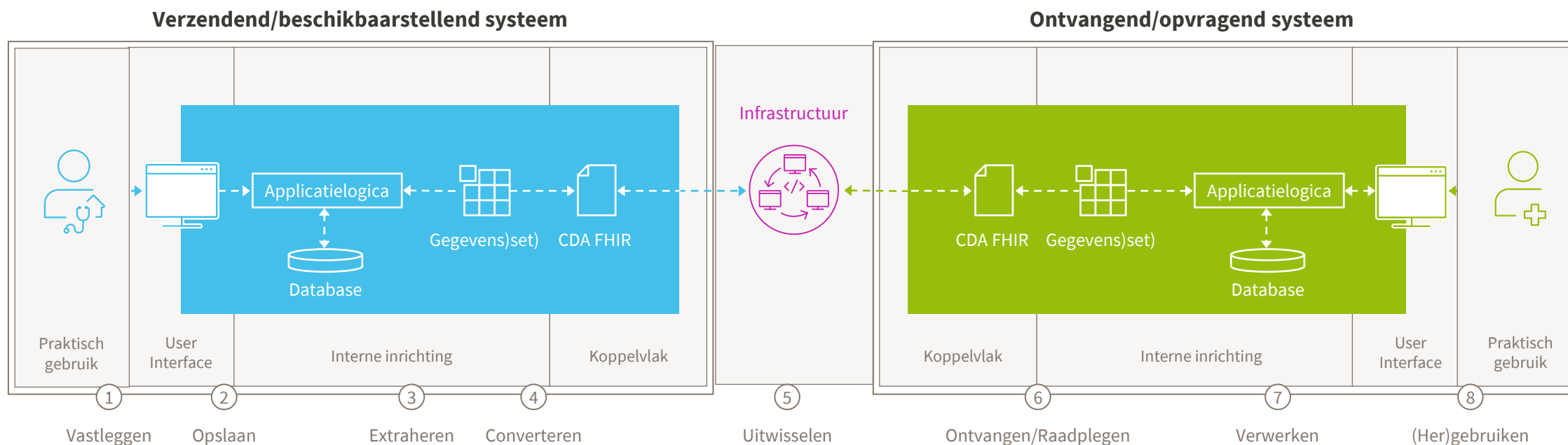
Wat is een zib?

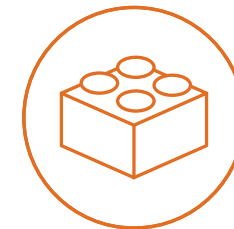
Een zib beschrijft de informatie die een zorgverlener nodig heeft en vormt daarmee de basis voor standaardisatie en hergebruik van zorginformatie.

Hergebruik van zorginformatie en zib-compliance is een ketenuitdaging

Kernthema's Zib-transitie

Transparante en sterke
modellerprincipes

Ontwikkelen van zibs
(strak modelleren)

Geïntegreerde ontwikkel
pipeline

Toepassen van zibs in
informatie- en andere
standaarden

Geïntegreerd ontwikkelen
en implementeren

Implementeren van zibs en
standaarden in software en
systemen

Compliancebeleid
zorgaanbieders

Gebruik van software en
systemen door zorgverleners

Landelijke veranderaanpak
terminologiegebruik

Terminologie

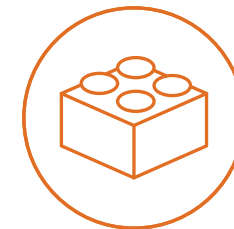

Doel, scope & resultaat zib-transitie

**CONGRES
ARCHITECTUUR IN DE ZORG**

Zib-transitie samengevat

— Doel:

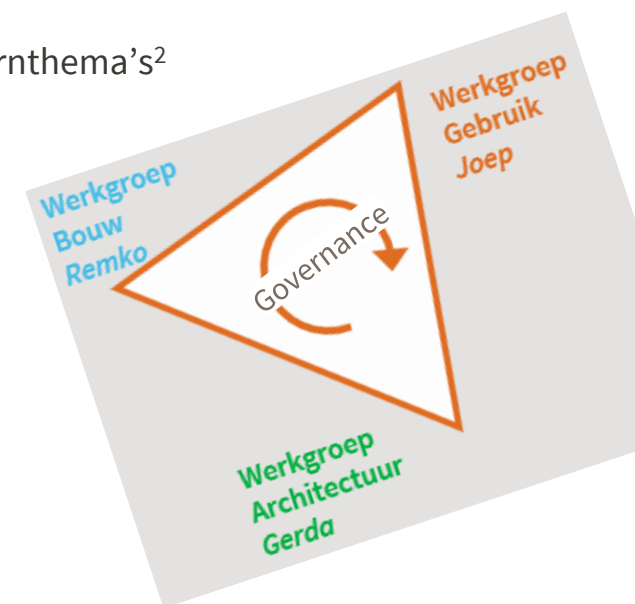
- Hergebruik van zorginformatie voor zorgverleners én patiënten/cliënten¹, voor primair én secundair gebruik
- Verhogen zib-compliance als basis voor Eenheid van Taal en Techniek: oplossen knelpunten zib-gebruik in de praktijk²
- Bijdragen aan databeschikbaarheid in het zorginformatiestelsel

— Middel:

- Transitie aanpak (*whole system in the room*) aan de hand van de 6 kernthema's²
- Werken langs drie assen: Zorg, Bouw, Architectuur
- Daarnaast aandacht nodig voor 'governance'

— Resultaat

- Betere toepassing en gebruik van zibs in de praktijk
- Oplossingen voor ervaren knelpunten
- Het doel van hergebruik stap voor stap dichterbij gebracht

¹ <https://nictiz.nl/publicaties/visie-op-zibs/>

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/12/15/melius-helath-informatics-transitieplan-van-zib-compliance-naar-hergebruik-van-zorginformatie>

Zib-transitie Doelenboom

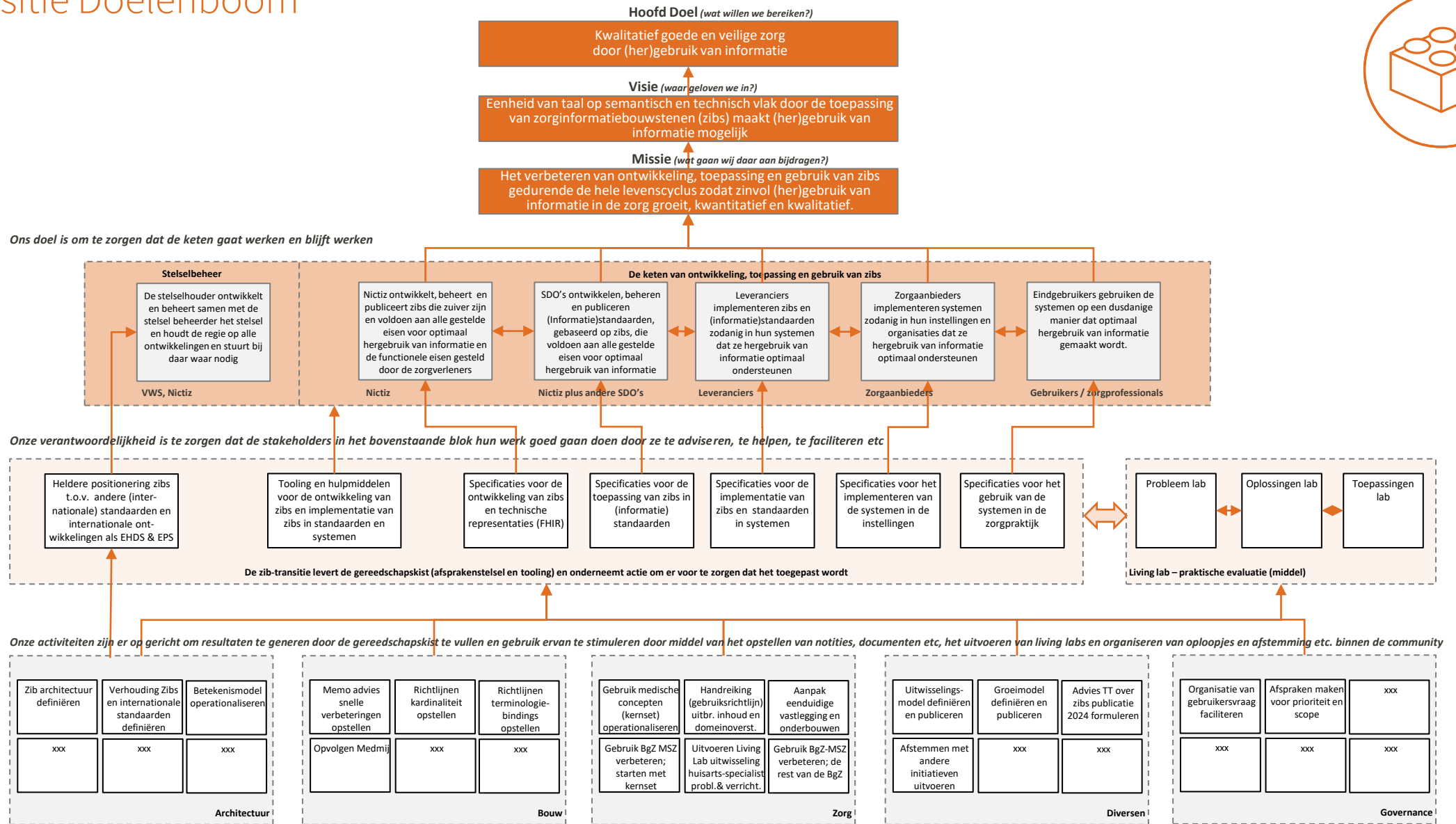
Januari 2024 v1.0

Doelen

Resultaten (deliverables)

Activiteiten

De balk met resultaten (deliverables) in de doelenboom vormt de scope van de zib-transitie. De activiteiten die daaronder worden weergegeven, zijn de activiteiten die vanuit de zib-transitie worden uitgevoerd of gefaciliteerd. Activiteiten van de zib-transitie dienen bij te dragen aan de resultaten (deliverables) en deze dienen bij te dragen aan de doelen, zoals door de pijlen in bovenstaande figuur weergegeven.

Zib-transitie Doelenboom

Januari 2024 v1.0

Ons doel is om te z...

Doelen

Onze verantwoord...

Resultaten
(deliverables)

Heldere posit...
t.o.v. andr...
nationale) sta...
internatio...
wikkelingen a...

Onze activiteiten zijn...

Activiteiten

De balk met resultaten (deliverables) in de doelenboom vormt de scope van de zib-transitie. De activiteiten die daaronder worden weergegeven, zijn de activiteiten die vanuit de zib-transitie worden uitgevoerd of gefaciliteerd. Activiteiten van de zib-transitie dienen bij te dragen aan de resultaten (deliverables) en deze dienen bij te dragen aan de doelen, zoals door de pijlen in bovenstaande figuur weergegeven.

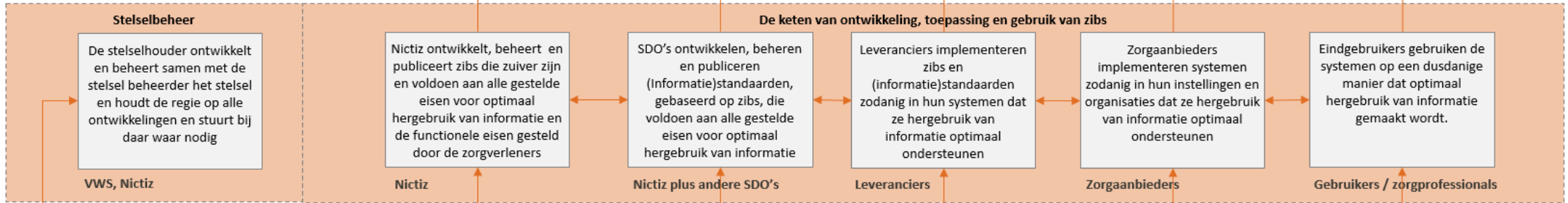

Zib-transitie Doelenboom

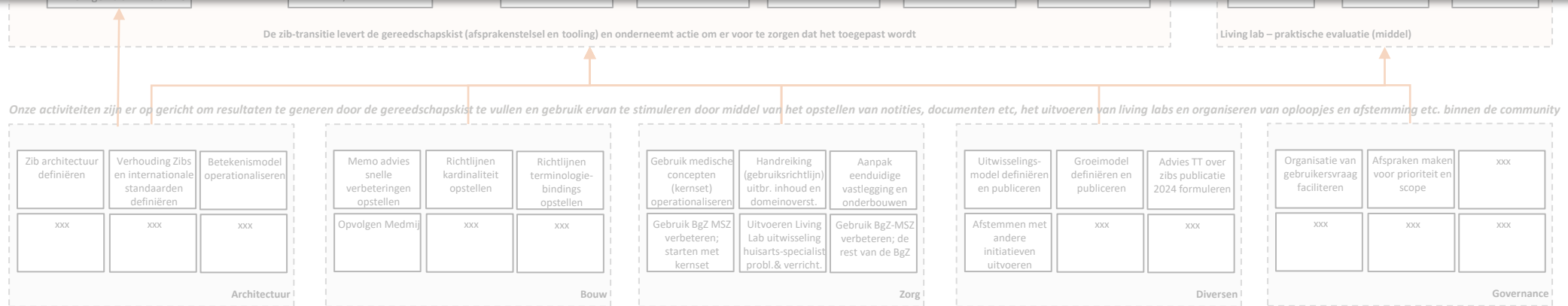
Januari 2024 v1.0

Ons doel is om te zorgen dat de keten gaat werken en blijft werken

Onze verantwoordelijkheid is te zorgen dat de stakeholders in het bovenstaande blok hun werk goed gaan doen door ze te adviseren, te helpen, te faciliteren etc

De balk met resultaten (deliverables) in de doelenboom vormt de scope van de zib-transitie. De activiteiten die daaronder worden weergegeven, zijn de activiteiten die vanuit de zib-transitie worden uitgevoerd of gefaciliteerd. Activiteiten van de zib-transitie dienen bij te dragen aan de resultaten (deliverables) en deze dienen bij te dragen aan de doelen, zoals door de pijlen in bovenstaande figuur weergegeven.

Zib-transitie Doelenboom

Januari 2024 v1.0

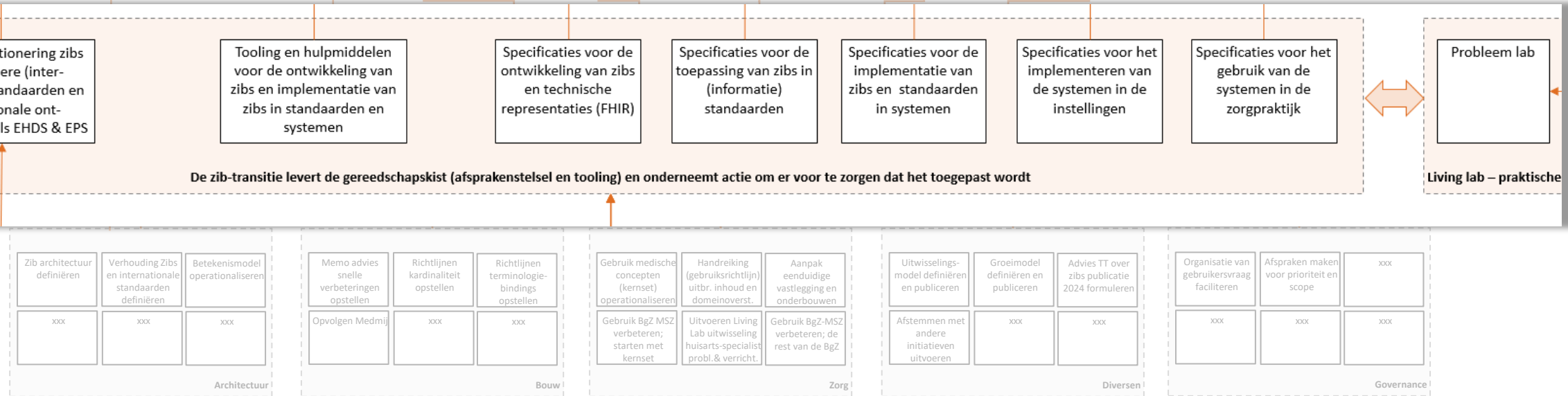
Ons doel is om te zorgen dat de keten gaat werken en blijft werken

Doelen

Resultaten (deliverables)

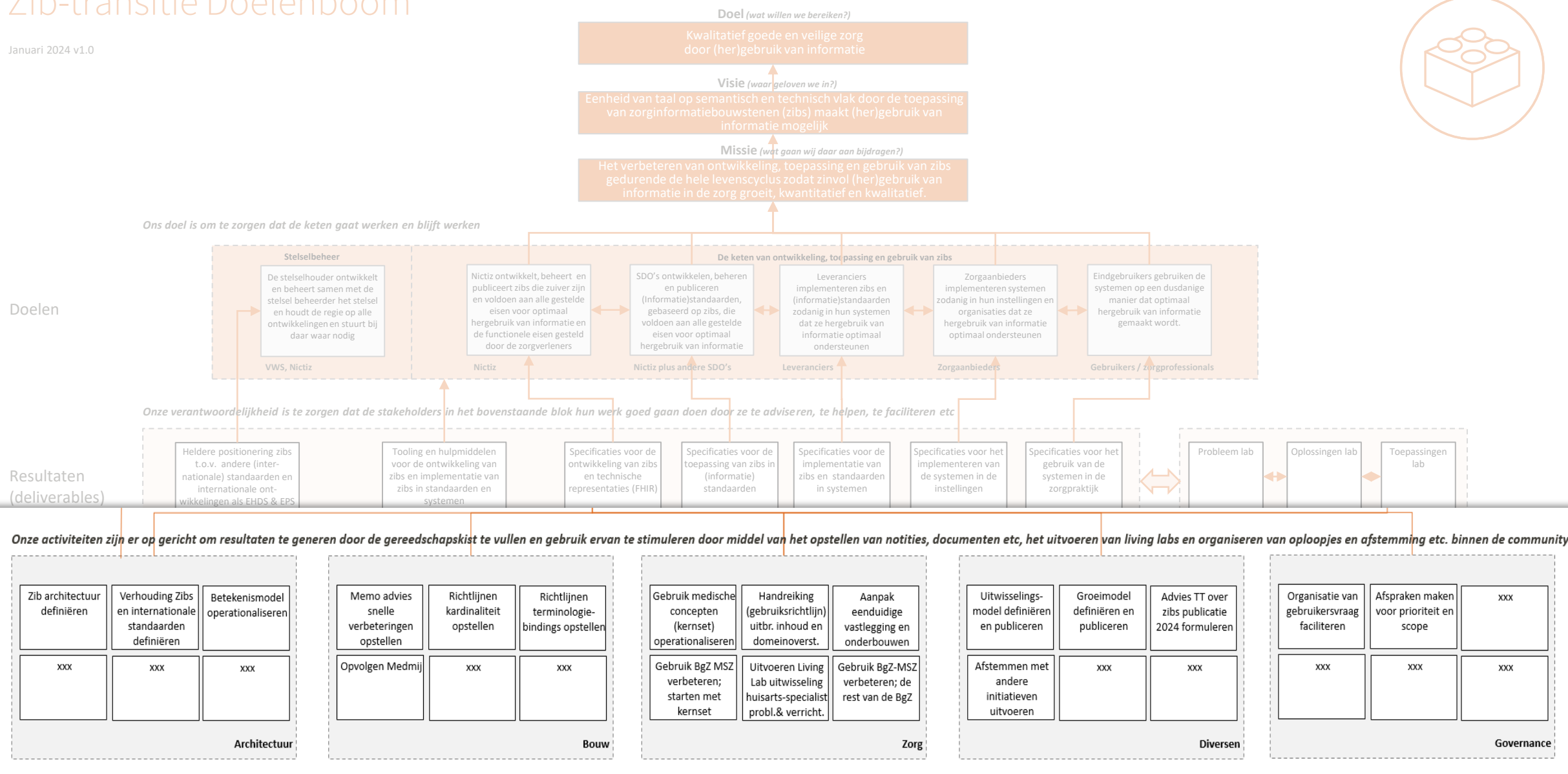
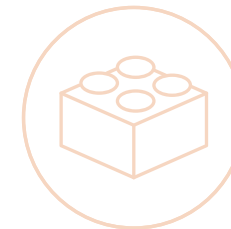
Activiteiten

De balk met resultaten (deliverables) in de doelenboom vormt de scope van de zib-transitie. De activiteiten die daaronder worden weergegeven, zijn de activiteiten die vanuit de zib-transitie worden uitgevoerd of gefaciliteerd. Activiteiten van de zib-transitie dienen bij te dragen aan de resultaten (deliverables) en deze dienen bij te dragen aan de doelen, zoals door de pijlen in bovenstaande figuur weergegeven.

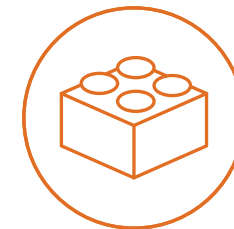
Zib-transitie Doelenboom

Januari 2024 v1.0

De balk met resultaten (deliverables) in de doelenboom vormt de scope van de zib-transitie. De activiteiten die daaronder worden weergegeven, zijn de activiteiten die vanuit de zib-transitie worden uitgevoerd of gefaciliteerd. Activiteiten van de zib-transitie dienen bij te dragen aan de resultaten (deliverables) en deze dienen bij te dragen aan de doelen, zoals door de pijlen in bovenstaande figuur weergegeven.

Opbrengsten zib-transitie

Zorg

Joep Veraart

- Geprioriteerde medische concepten
- Conferentie 'Adequate registratie'
- Living labs

Architectuur

Gerda Meijboom

- Toekomst-scenario's zibs (sept 2023)
- Specificatie canvas (nov 2023)
- Position paper zibs
- Experimenteren met 'betekenismodel'

Bouw

Remko Nienhuis

- Zib-afsprakenstelsel
- Richtlijnen, handreikingen en oplossingsrichtingen knelpunten
- Experiment 'gereedschapskist' gestart

Tooling & Community

Gé Klein Wolterink & Dave van Dijk

- Gedeeld inzicht vanuit de praktijk, begrip & commitment op verbeteringen
- Advies op diverse onderwerpen
- Implementatie- & groeimodel voor hergebruik van zorginformatie

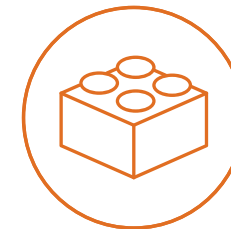
Architectuurvisie

**CONGRES
ARCHITECTUUR IN DE ZORG**

Positionering van de zibs

Introductie

Kernboodschap

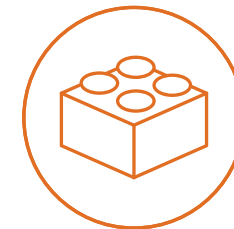
We hebben zibs nodig als (techniek) onafhankelijke bouwstenen en brug tussen zorgverleners en techniek.

Het is nodig onderscheid te maken tussen verwerken (o.a. registratie, opslag e.d.) en delen (o.a. uitwisselen en beschikbaarstellen) van informatie in de zorg.

Het is nodig een pro-actief beleid te voeren om zibs te laten samenwerken met andere internationale standaarden

Om de samenhang tussen zibs te borgen en de zorgverleners te ontlasten van techniek verwachten wij een betekenismodel nodig te hebben. Daar willen wij de komende tijd mee experimenteren.

Positionering zibs *Mentimeter*

Ga naar: www.menti.com

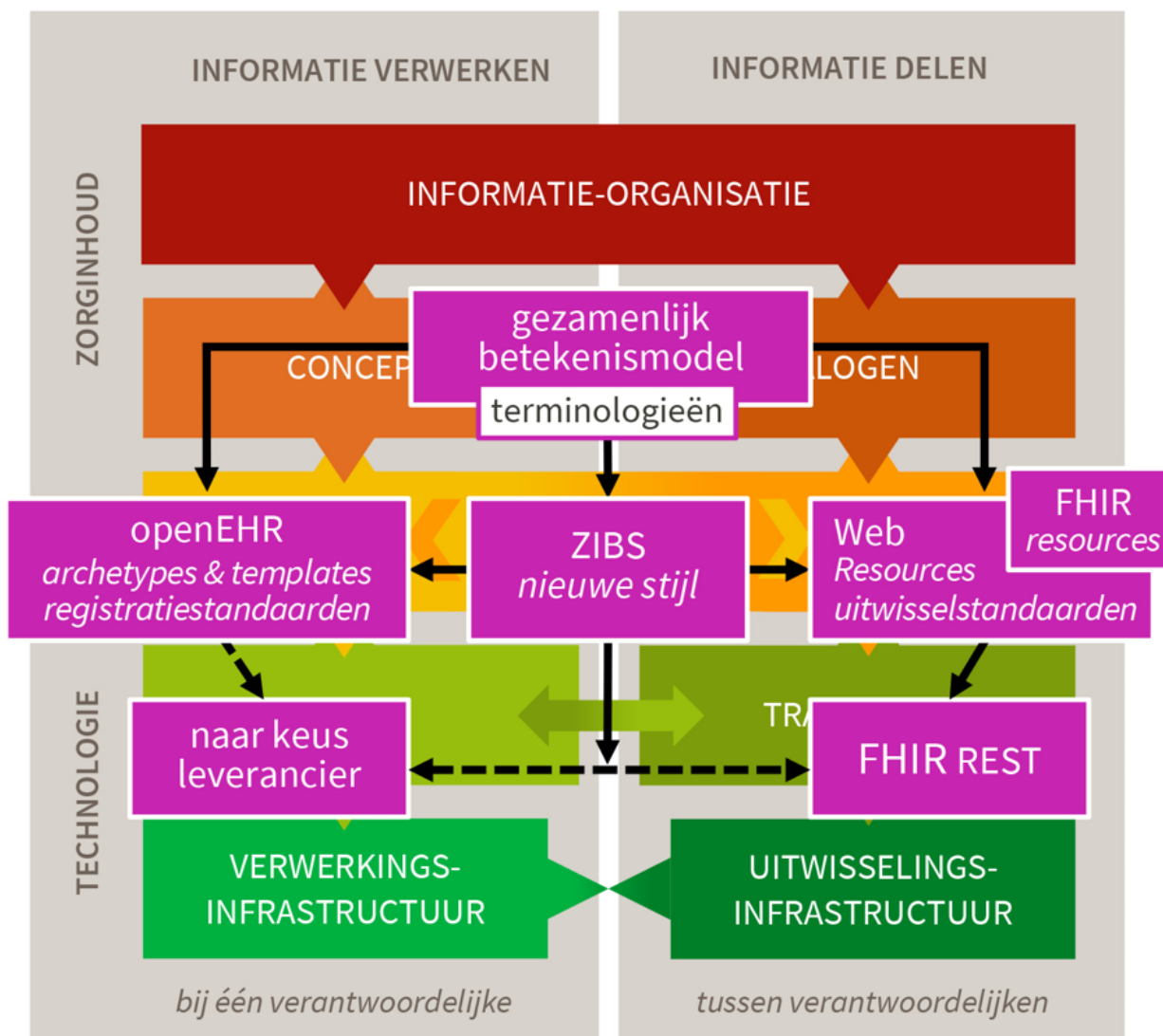
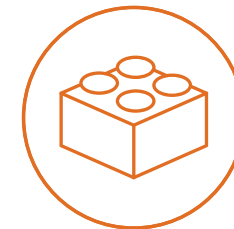
Code: 4288 2181

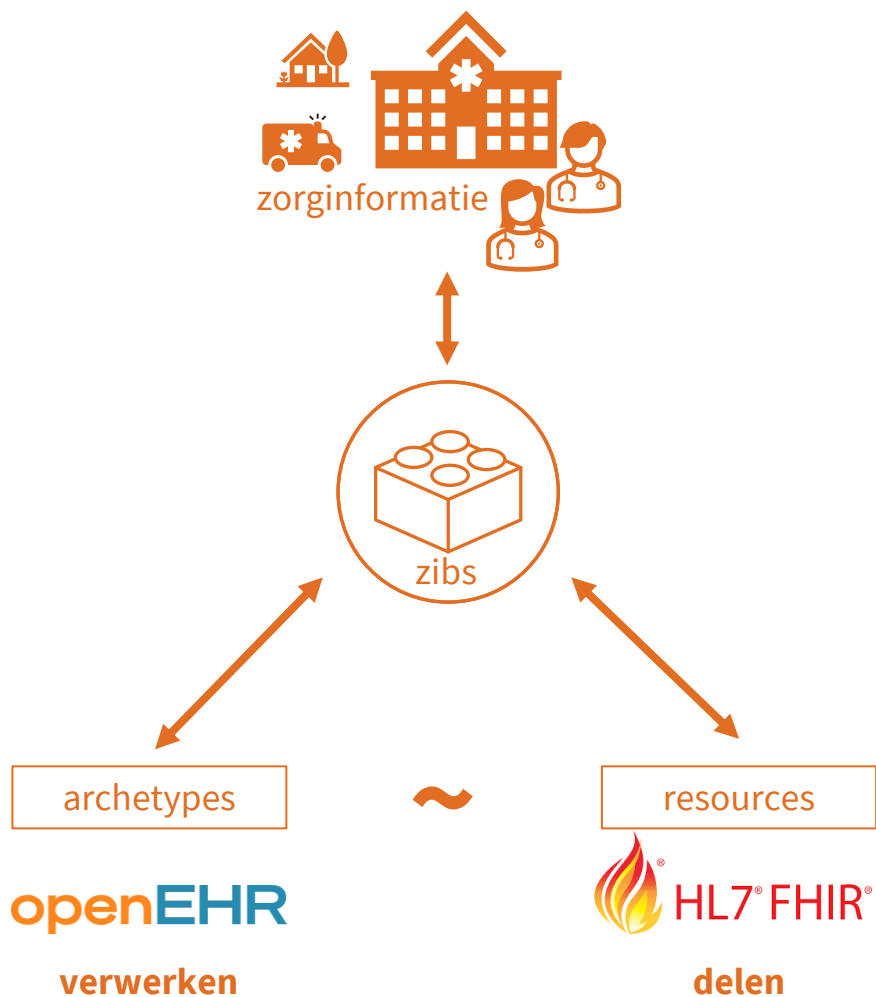
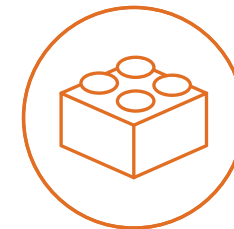
zib-transitie

Positionering van de zibs

Specificatiecanvas

Kernboodschap verder uitgewerkt

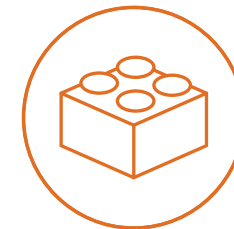

- In alle gevallen is het nodig zorginformatie op een uniforme wijze te modelleren om te zorgen voor herbruikbaarheid. Los van techniek.
- Onderscheid verwerken en delen breed gedragen
- Het is nodig afspraken te maken over welke en hoe informatie wordt vastgelegd en/of uitgewisseld/beschikbaar gesteld
- En welke standaarden daarbij nodig zijn en toegepast moeten worden
- Het is nodig de samenwerking met openEHR en FHIR te bevorderen en uit te breiden, wellicht versnellen in internationaal perspectief?

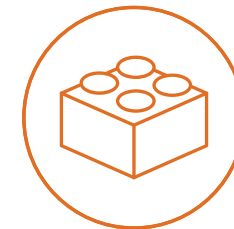
Waar we aan werken richting deze visie

- Verbreding van soorten van informatie in de zibs:
  - alle relevante concepten uit zorg én gezondheid
  - ook procesinformatie, metadata, afgeleide informatie, composities, etc.
- Relaties tussen zibs borgen
- Zibs als techniek onafhankelijke bouwvoorschriften
- Documentatie vindbaar en eenduidig (gereedschapskist)
- Versterken samenwerking met openEHR en FHIR
- Onderbouwen voorkeursscenario:
  - Onderzoek naar gebruik en toepassing van klinische modellen met en zonder openEHR en FHIR in andere landen
  - Onderzoek naar verbeteringen informatie-analyseproces m.b.t. betekenis
  - Onderzoek naar werking en invulling betekenis modelleren

Focus zib-transitie komende tijd

- Meer programmatische aanpak: van ‘ééndaagses’ naar werksessies, ‘Vogelvlucht bijeenkomsten’
- Voortzetten Living-labs als praktijk werkplaats
- Zorg-brede vraagarticulatie en ‘governance’
- Architectuurvisie (internationale) positionering zibs en betekenismodel
- Experiment met het zib-afsprakenstelsel (‘gereedschapskist’) incl. community participatie via GitHub, zie als preview: www.zibtransitie.nl*
- Advies t.a.v. heroverwegen releasebeleid

* Deze website is nog in ontwikkeling en in de beproevingsfase, aan de inhoud kunnen nog geen rechten worden ontleend

Zib-transitie | Q&A

CONGRES ARCHITECTUUR IN DE ZORG

Dank voor uw aandacht!

Contact: Dave van Dijk, programmamanager zib-transitie
dave.vandijk@nictiz.nl

